

CZAS Solidarności

Dwutygodnik Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”

Nr 7-8 (126-127) kwiecień 2025

PRZEZ KRZYŻ DO NADZIEI..

Ostatnie słowo Boga w sprawie ludzkiego losu to nie śmierć, lecz życie; nie rozpacz, lecz nadzieja. (...) Niech wraz z nim zmartwychwstaje cały świat!

św. Jan Paweł II

*Niech Święta Wielkanocne
przypomną nam o mocy nadziei i odrodzenia
jakie niesie ze sobą
wiara w Zmartwychwstałego Chrystusa.*

*Niech ten czas stanie się okazją
do głębszej refleksji nad sensem życia
i znaczeniem miłości oraz przebaczenia.*

*A zwycięstwo życia nad śmiercią,
które dokonało się dzięki Bożej miłości,
niech da nam siłę i odwagę
do pokonywania trudów codziennego życia
i da nadzieję na triumf dobra nad złem.*

Marek Wątorski

*Przewodniczący
Regionu Środkowo-Wschodniego
NSZZ „Solidarność”*

W JEDNOŚCI SIŁA!

RAZEM OBRONIMY „BOGDANKĘ”

Rządowych gwarancji dla utrzymania wydobycia i sprzedaży węgla z kopalni w Bogdance domagali się górnicy, którzy we wtorek manifestowali na pl. Litewskim w Lublinie. Delegacja wszystkich organizacji związkowych z „Bogdanki” przekazała wojewodzie lubelskiemu Krzysztofowi Komorskiemu listę postulatów zaadresowaną do premiera Donalda Tuska.

W piśmie do szefa rządu górnicy domagają się „sprawiedliwej transformacji”, która może być realizowana „wyłącznie na podstawie planu” uzgodnionego przez strony. Gwarantem wykonania takiego planu i zabezpieczenia środków potrzebnych na jego realizację miałby być rząd. Związkowcy oczekują „uczciwej konkurencji na rynku węgla”.

W innym przypadku chcą, by kopalnia została objęta „gwarancjami państwowymi utrzymania wydobycia i sprzedaży na tym samym poziomie”. „W związku z tym Skarb Państwa przejmie większościowy udział LW „Bogdanka” S.A.” – napisali. Górnicy domagają się także nowelizacji ustawy o funkcjonowaniu górnictwa i objęciem nią kopalni w Bogdance. Wo-

jewoda lubelski zadeklarował, że pismo z postulatami trafi do premiera i wszystkich innych zainteresowanych ministrów. Krzysztof Komorski podkreślił, że „nie było, nie ma i nie będzie planów likwidacji Lubelskiego Węgla „Bogdanka”, która – zaznaczył – jest jednym z najważniejszych zakładów pracy w regionie.

Tłumy górników z Bogdanki przybyły 8 kwietnia br. do Lublina,

by zaprotestować przeciwko zamknięciu kopalni i utracie miejsc pracy. Mówili wprost: to oznacza kryzys ekonomiczny w regionie. W manifestacji z Placu Litewskiego pod Urząd Wojewódzki przeszło ok 3 tysięcy osób.

Górników wsparli koledzy ze Śląska, ale także przedstawiciele innych branż. Byli obecni pracownicy WSK Świdnik, PGE, Stokrotki, oświaty, ochrony zdrowia, Poczty Polskiej, PKP Cargo i wielu innych. Nie zabrakło także rolników, których wspierali górnicy w ich prośbie w ubiegłym roku.

Jak podkreślał Mariusz Romańczuk przewodniczący NSZZ „Solidarność” w Bogdance, perspektywa wydobycia 2 mln ton węgla do 2035 roku to likwidacja zakładu pracy.

Zakład oddziałuje na potężnym obszarze ośmiu powiatów. Perspektywa zamknięcia kopalni to migracja 32 tys. ludzi z tego obszaru. – *To praktycznie młode osoby, które stąd wyjadą, bo nie będzie pracy. Dlatego protestujemy, chcemy zrobić to wcześniej, nie czekamy aż się to wydarzy. Mamy przykłady: F&L Kraśnik, Azoty w Puławach. Nie chcemy pójść tą samą drogą* - wyliczał oraz dodał, że górnicy oczekują sprawiedliwego traktowania.

Marian Król, który zabrał głos jako przedstawiciel Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność” z kolei podkreślał, że wspólne działania w obronie Bogdanki już wcześniej przynosiły efekty i wierzy, że teraz też tak będzie.

Lubelski Węgiel Bogdanka SA to mecenas kultury i sportu w naszym regionie. Wspiera między innymi lubelskich siatkarzy, mistrzów Polski w żużlu czy Górnik Łęczna.

A. Kosierb

Harmonogram szkoleń związkowych na maj 2025 r.

Nazwa szkolenia	liczba dni	termin	typ szkolenia	miejsce	prowadzący	liczba miejsc
Negocjacje cz. 1 (płatność 140 zł/os)	2	7-9.05.2025 godz. 9-15	wyjazdowe	"Złoty klucz" Trojaczkowice	Jan Plata-Przechlewski	18
Uprawnienia i obowiązki organizacji związkowych, elementy reprezentatywności	1	26.05.2025 godz. 10-14	stacjonarne	Lublin	r.pr. Bartłomiej Kozyrski	20

PATOLOGIE ŚRODOWISKA PRACY - SZKOLENIE

Stres, mobbing, dyskryminacja, wypalenie zawodowe czy molestowanie seksualne to tylko niektóre patologie, jakie występują w miejscu pracy. Jak je rozpoznać i jak z nimi walczyć – tego dowiedzieli się uczestnicy szkolenia, które 10 i 11 kwietnia br. odbyło się w naszym regionie. Szkolenie otworzył nowy przewodniczący ZR Marek Wątorski.

Trener Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Jan Plata-Przechlewski podzielił się wiedzą, skąd się bierze, jak rozpoznać i jak sobie radzić z patologiami w miejscu pracy, a w sposób szczególny ze stresem i mobbingiem. Jak pokazują badania przeprowadzone w wielu krajach europejskich wykazują, że zjawisko przemocy w miejscu pracy nasila się, a w niektórych przypadkach nabiera nawet rozmiarów epidemii. Obecność terroru psychicznego

(a w skrajnych sytuacjach fizycznego) w firmie lub instytucji rodzi poważne koszty nie tylko indywidualne (utrata zdrowia, zachwianie relacji między pracownikami), ale także organizacyjne (absencja, spadek produktywności, duża fluktuacja personelu) i społeczne (partycypacja w kosztach związanych z wcześniejszym kończeniem kariery zawodowej poszkodowanych), składające się na konkretne liczby.

Dlatego tak ważne jest, by rozpoznać problem, zdiagnozować go i podjąć odpowiednie kroki do jego wyeliminowania. Mamy nadzieję, że po szkoleniu nasi związkowcy właśnie takie narzędzia otrzymają.

Wszystkich chętnych do udziału w szkoleniach w Regionie Środkowo-Wschodnim NSZZ „Solidarność” zapraszamy do kontaktu z działem szkoleń – tel. 81 532 08 11 wew. 20 lub mailowo: reporter.lublin@solidarnosc.org.pl

Red.

prawdy czasem zapominane

- pracownicy - jako zasoby ludzkie - są najważniejszą wartością firmy
- funkcja strategiczna przedsiębiorstwa - to zarządzanie kapitałem ludzkim
- negatywne zjawiska w funkcjonowaniu pracowników - stanowią najtrudniejsze problemy środowiska pracy
- wynikają one ze złego zarządzania oraz braku kultury pracy i etyki zawodowej

15. ROCZNICA KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ

W czwartek (10 kwietnia), w 15. rocznicę katastrofy smoleńskiej, mieszkańcy Lublina uczcili pamięć ofiar tej narodowej tragedii. Uroczystości odbyły się m.in. na Placu Litewskim oraz w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski.

Oficjalne uroczystości z zachowaniem ceremoniału wojskowego odbyły się na placu Litewskim. Uczestnicy odśpiewali hymn. Przewodniczący ZR Marek Wątorski odczytał okolicznościową odezwę Społecznego Komitetu Obchodów, a przedstawiciele administracji państwowej, samorządowej i NSZZ „Solidarność” złożyli wieńce. Podczas apelu pamięci uczniowie klas mundurowych zapalili 96 zniczy, upamiętniając tym wszystkie ofiary katastrofy.

Następnie w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski odbyła się msza św. w intencji ofiar tragedii smoleńskiej. Po nabożeństwie, na placu przy kościele złożono kwiaty pod krzyżem i kamieniem upamięt-

nającymi ofiary mordu katyńskiego i katastrofy smoleńskiej.

10 kwietnia w 2010 r., w katastrofie samolotu Tu-154M pod Smoleńskiem zginęło 96 osób. Wśród nich byli: prezydent Lech Kaczyński z małżonką Marią, ostatni prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski oraz inne osobistości, w tym najważniejsi dowódcy Wojska Polskiego i parlamentarzyści. Polska delegacja udawała się na uroczystości 70. rocznicy zbrodni katyńskiej.

Region Środkowo-Wschodni NSZZ „Solidarność” z Wojewodą, Marszałkiem oraz Prezydentem Miasta Lublin wspólnie upamiętniają od 2011 r. rocznice katastrofy smoleńskiej. *A.K.*

NOWE PREZYDIUM ZARZĄDU REGIONU

Od 14 kwietnia 2025 r. Prezydium Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność” pracuje w składzie:

- Marek Wątorski – przewodniczący ZR,
- Wiesława Stec – wiceprzewodnicząca i skarbnik ZR,
- Marek Walewander – sekretarz ZR,
- Alicja Symbor – członek Prezydium ds. społecznego nadzoru warunków pracy,
- Konrad Gardyga – członek Prezydium ds. informacji i spraw branżowych

Wyrazy głębokiego współczucia

Naszym Koleżankom

**Małgorzacie Kowalczyk
i Marzennie Kosmali**

z powodu śmierci

TATY

składa

Krajowa Sekcja

Pracowników Cywilnych MON

NSZZ „Solidarność”

fol. pixabay

URLOP PROPORCJONALNY - CZ. 1

Urlop wypoczynkowy jest uprawnieniem pracowniczym o celowościowym charakterze. Jest to zatem okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za który pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, a który służy regeneracji sił. Regeneracja ta jest z kolei konieczna ze względu na fakt, że praca wiąże się z wysiłkiem – zarówno fizycznym, jak i psychicznym.

Bardzo ściśle z celem urlopu wypoczynkowego wiąże się fakt, że jest on nabywany co roku, gdyż w każdym roku świadczenia pracy konieczne jest zapewnienie możliwości odpoczynku, tak jak w każdym roku wykonywanie pracy skutkuje narastającym zmęczeniem (przy czym okresem referencyjnym jest rok kalendarzowy).

Wymiar urlopu wypoczynkowego wynosi 20 lub 26 dni na rok (w zależności od tzw. stażu urlopowego, na który składa się staż pracy oraz inne okresy, np. zakończonej nauki). Ów wymiar jest ściśle powiązany ze wskazanym celem tego urlopu. Należy go zatem rozumieć w ten sposób, że ustawodawca uznaje, że 20 lub 26 dni to liczba dni urlopowych wystarczająca do zrekompensowania pracy wykonywanej przez cały rok.

Konsekwencją powyższego jest spostrzeżenie, że w przypadku, kiedy praca jest świadczona krócej (czyli nie przez pełny rok kalendarzowy), uzasadnione jest przyznanie pracownikowi prawa do krótszego wymiaru urlopu. Zaistnienie takiej sytuacji skutkuje koniecznością odwołania się do konstrukcji urlopu proporcjonalnego. Warto przy tym zauważyć, że analiza przepisów Kodeksu pracy prowadzi do wniosku, że pod ogólnym sformułowaniem „nieświadczenie pracy przez cały rok” ustawodawca rozumie zasadniczo dwie sytuacje.

Pierwszą jest okoliczność, którą można określić jako formalną, czyli sytuacja, w której dana osoba pozostaje w stosunku pracy u danego pracodawcy przez niepełny rok kalendarzowy (urlop nabywa się u konkretnego pracodawcy, stąd uwzględnianie okre-

su zatrudnienia właśnie przez pryzmat konkretnego pracodawcy, a nie okresu łącznego zatrudnienia u różnych pracodawców w ciągu roku).

Druga odnosi się do faktycznego wykonywania pracy, czyli dotyczy sytuacji, w której pracownik pozostaje, co prawda, w zatrudnieniu przez cały rok kalendarzowy u jednego pracodawcy, ale w tym czasie zachodzą okoliczności, przez które rzeczywiście nie wykonuje on swoich obowiązków, a zatem trudno uznać, że w okresie ich trwania podjął wysiłek związany z pracą, który wymaga regeneracji.

Rozróżnienie tych dwóch okoliczności znajduje wyraz w dwóch przepisach Kodeksu pracy – art. 155¹ oraz art. 155². Są one dodatkowo uzupełniane regulacjami zawartymi w art. 155^{2a} i 155³, które dotyczą bardziej technicznych kwestii związanych z dokonywaniem określonych obliczeń.

Pierwszy z przywołanych przepisów, tj. art. 155¹ kp, opiera się na logicznym założeniu, iż w przypadku pozostawania w stosunku pracy przez część roku kalendarzowego wymiar urlopu wypoczynkowego musi zostać ustalony odpowiednio do okresu zatrudnienia. Innymi słowy, wymiar urlopu musi wówczas zostać ustalony proporcjonalnie (i stąd potoczne określenie „urlop proporcjonalny”), wtedy punktem wyjścia dla obliczenia owej proporcji jest zestawienie 20 lub 26 dni należnych za cały rok pracy z liczbą miesięcy trwania stosunku pracy. Bardziej szczegółowe uwagi na ten temat zostaną zawarte w następnej części artykułu.

Dr Jakub Szmit,
specjalista z zakresu
prawa pracy

FORSYCJA

Dni są coraz dłuższe, przyroda budzi się do życia, co oznacza nastanie wiosny. Pierwszymi jej oznakami są żółte kwiaty zdobiące nasze żywopłoty i osiedlowe skwerki. Na przełomie marca i kwietnia, kiedy inne drzewa i krzewy jeszcze nie rozwinęły dobrze pączków, forsycja cała okrywa się kwiatami (listki wypuszcza później). CIEKAWOSTKA: bardzo rzadko zdarzają się również forsycje białe i różowe.

W Polsce spośród licznych gatunków najpowszechniejsza jest forsycja pośrednia, traktowana głównie jako roślina ozdobna. W Japonii, Korei i Chinach, gdzie forsycja występuje naturalnie, jej owocnie do dziś są wykorzystywane w medycynie.

Warto zwrócić uwagę na prozdrowotne właściwości forsycji – jest cennym źródłem flawonoidów (działanie przeciwzapalne, przeciwalergiczne, przeciwoksydacyjne, przeciwwirusowe, przeciwbakteryjne i przeciwnowotworowe), takich jak kwercetyna, dobrze znana alergikom oraz rutyna, która wzmacnia, uelastycznia i uszczelnia naczynia krwionośne. Ponadto zawiera saponiny (w kontakcie z wodą pienią się i mają właściwości myjące), które charakteryzują się m.in. działaniem moczopędnym, wykrztuśnym, przeciwzapalnym, a także wspomagają procesy trawienne.

Kwiaty forsycji wykazują właściwości prozdrowotne. Można je spożywać na surowo, prosto z krzaczka (pod warunkiem, że nie rośnie w środowisku zanieczyszczonym). Są pięknym, kolorowym dodatkiem do omletów, kanapek, sałatek czy napojów, a także jadalną dekoracją deserów. Ich smak można określić jako delikatnie gorzki, orzechowy. Warto je ususzyć, by móc w dogodnym dla nas czasie przygotować np. napar. Do suszenia zbieramy kwiaty w pełnym rozkwicie, najlepiej przed południem (wtedy mają największą zawartość substancji aktywnych) w słoneczny i suchy dzień.

Aby zachować kolor suszu, najlepiej rozłożyć kwiaty w przewiewnym, a zarazem ciepłym miejscu i pilnować, by temperatura nie przekraczała 40°C. Można również użyć suszarki do owoców i grzybów lub piekarnika (niska temperatura i uchylone drzwiczki).

Bardzo dobrym sposobem wykorzystania właściwości forsycji będzie przygotowanie naparu. Ma on kwiatowy aromat i delikatny, lekko słodkawy smak. Można go traktować jako napój wzmacniający (polecany szczególnie w okresie przeziębienia), tonik do twarzy (o działaniu opóźniającym starzenie) oraz wykorzystywać do przemywania oczu przy zapaleniu spojówek, płukania gardła czy przemywania ran. Wystarczy garść kwiatów (świeżych lub suszonych) spryskać na kilka minut przed użyciem spirytusem, a następnie zalać 2 szklankami gorącej wody (około 85°C), przykryć i odstawić na około 30 minut. Po tym czasie odcedzić i używać według potrzeby.

W celu wykonania nalewki należy świeżo zebrane kwiaty (około

100 g) zwilżyć spirytusem i pozostawić na 15 minut. Następnie zalać je alkoholem (spirytus, ewentualnie wódka) i zamknąć naczynie. Pozostawić je w ciepłym, ciemnym miejscu na mniej więcej 14 dni. Codziennie trzeba wstrząsnąć naczyniem. Po tym czasie roztwór należy przecedzić i w ciemnym naczyniu odstawić w chłodne miejsce na około 3 miesiące. Nalewkę pije się leczniczo, w niewielkich ilościach (nie więcej niż 10 ml dziennie), np. w celu obniżenia poziomu cukru we krwi czy zmniejszenia stanu zapalnego.

UWAGA: kwiaty forsycji mogą obniżać krzepliwość krwi, nie powinny jej również nadużywać kobiety w ciąży oraz karmiące piersią.

Niniejszy tekst nie ma aspiracji do zastąpienia kontaktu Czytelnika z lekarzem, ma natomiast charakter informacyjno-edukacyjny. Autorka żywo interesuje się tematem i zachęca do poszerzania wiedzy z tego zakresu oraz bezwzględnie konsultowania jej przed zastosowaniem ze swoim lekarzem.

Szeptunka

ŻARTY na deser

Ogłoszenie w przedszkolu: „Dro-
dzy rodzice, nie wiercie we wszyst-
ko, co Wasze dzieci mówią o naszym
przedszkolu. My ze swej strony za-
pewniamy, że nie będziemy wierzyć
w to, co dzieci mówią o Was.”

*

Mały Jasio poszedł z babcią
pierwszy raz na Mszę św. Wszystko
jest dla niego nowe. W pewnym mo-
mencie widzi, jak babcia bije się w
piersi i mówi:

– Moja wina, moja wina, moja
bardzo wielka wina.

Jasio to zapamiętał i kiedy przy-
szedł kolejny raz z babcią na Mszę
św., w odpowiednim momencie za-
czyna bić się w piersi, razem z bab-
cią i mówi:

– Babci wina, babci wina, babci
bardzo wielka wina.

*

Pracownik banku próbuje wytłu-
maczyć klientowi zasady płacenia na
raty.

Proszę pana najpierw płaci pan
niewielką sumę a potem przez 3 mie-
siące nie płaci pan nic.

Na to klient:

– To pan mnie zna?

*

Trzy koleżanki z biura przycho-
dzą w odwiedziny do czwartej, leżą-
cej w szpitalu.

Kiedy nie masz pozwolenia na otworzenie budki z grillem xD

– I co, dajecie sobie radę beze
mnie? – pyta chora.

– Podzieliłyśmy Twoją robotę i ja-
koś leci. Zosia robi na drutach, Jola
parzy kawę, a ja zabawiam szefa.

*

– Poproszę pastę do butów.

– Jakich? – pyta się sprzedawca.

– Sznurowanych...

*

Jasio się pyta taty:

– Tato gdzie są bałwany latem?

Tata odpowiada:

– Pracują u mnie w biurze!

*

W biurze dzwoni telefon. Jeden
z pracowników odbiera i po chwili
zwraca się zza biurka do kolegi:

– Żona prosi pana do telefonu, pa-
nie, Kowalski.

– Prosi??? To chyba chodzi o inne-
go Kowalskiego.

*

– Halo. Czy to Stacja Krwiodaw-
stwa?

– Nie. Izba Skarbowa.

– A to przepraszam, pomyłka.

– Nie szkodzi. Dużo się pani nie
pomyliła.

*

Hrabina pyta sługi:

– Janie, co robi Hrabia?

– Leży i nie oddycha.

Na to hrabina:

– Zawsze był leniwy.

*

Ojciec pyta syna:

– No i jak ci poszedł ten egzamin?

– Przez 20 min egzaminator trzy-
mał mnie w krzyżowym ogniu pytań...

– No i co?

– Nie wy dobył ze mnie ani słowa.

CZAS
Solidarności

Biuletyn Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”

(wydanie elektroniczne)

Adres redakcji: ul. Królewska 3, 20-109 Lublin,

tel. 81 532 08 11 wew. 34, e-mail: biuletynzr@gmail.com

Redakcja: Marian Król (redaktor naczelny) e-mail:przewodniczacy.lublin@solidarnosc.org.pl,
Agnieszka Kosierb (sekretarz redakcji), Renata Lesicka (skład i łamanie).

Współpraca: Ireneusz Pszczoła, Lukasz Karczmazyk.

Wydawca: Region Środkowo-Wschodni NSZZ „Solidarność”.

Okładka: freepik.

Treści zawarte w „Czasie Solidarności” chronione są prawem autorskim. Przedruki całości lub frag-
mentów artykułów możliwe są wyłącznie za zgodą wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do re-
dakcji i skracania tekstów, nadawania śródtytułów, zmiany tytułów. Nadesłanych materiałów Redakcja
nie zwraca. Odpowiedzialność za treść reklam ponosi wyłącznie reklamodawca.

PODARUJ 1,5%

**Fundacja
„Ruchu Solidarności Rodzin”
organizacja pożytku publicznego**

Nr KRS 0000088689

ul. Królewska 3, 20-109 Lublin

tel. 81 532 08 11 wew. 26

e-mail: fundacja.lublin@solidarnosc.org.pl, www.solidarnoscrodzin.pl

BANK PEKAO S.A. III O/Lublin 88 1240 2382 1111 0000 3895 8209